

## SECTION 2. POLITICAL INSTITUTIONS AND GLOBAL GOVERNANCE DURING MILITARY CRISIS

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-613-3-12>

### STRATEGIC INTERACTION BETWEEN UKRAINE AND GREAT BRITAIN IN CONDITIONS OF GEOPOLITICAL TURBULENCE

### СТРАТЕГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ

**Buzarov A. I.**

*Candidate of Philosophical Sciences,  
Doctoral Candidate  
Kuras Institute of Political and Ethnic  
Studies of the National Academy of  
Sciences of Ukraine  
Kyiv, Ukraine*

**Бузаров А. І.**

*кандидат філософських наук,  
докторант  
Інститут політичних і  
етнонаціональних досліджень імені  
І.Ф. Кураса Національної академії  
наук України  
м. Київ, Україна*

Підписання у січні 2025 року «Угоди про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії» [5], а також її ратифікація Верховною Радою України у вересні того ж року [3], стали вагомими кроками у процесі геополітичного зближення України не лише з Великою Британією, але й із ширшим євроатлантичним простором. Це партнерство вивело двосторонні відносини на новий якісний рівень та актуалізувало необхідність глибокого аналізу природи стратегічної підтримки України з боку Лондона. У цьому контексті постає низка ключових питань: які зовнішньополітичні та внутрішні чинники формують цю підтримку, як вона еволюціонувала в умовах зростаючої геополітичної нестабільності, та які інституційні механізми забезпечують її реалізацію. У цих тезах висувається гіпотеза, що послідовна й довготривала підтримка України Великою Британією є не лише результатом трансформації її зовнішньополітичної стратегії після Brexit, а й виявом політичної волі до захисту ліберальної демократії, принципів свободи та міжнародного правопорядку.

Послідовна підтримка України з боку Сполученого Королівства, що простежується від уряду Девіда Камерона до чинного керівництва Кіра Стармера, свідчить про сталість зовнішньополітичної лінії Великої Британії незалежно від політичної кон'юнктури. Значну роль у цьому процесі відігравав британський парламент, який регулярно ініціював дебати щодо українського питання, демонструючи міжпартійну згоду в питанні підтримки України. Важливим кроком на шляху поглиблення стратегічного партнерства між двома державами стало підписання у жовтні 2020 року «Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії», що надала юридично-правову основу для довгострокового співробітництва [2].

Варто додати, що стратегічне зближення з Україною після 2014 року відповідало не лише зовнішньополітичним орієнтирам, а й ключовим національним інтересам Великої Британії. На тлі анексії Криму, початку війни росії проти України та процесу виходу з Європейського Союзу, Лондон почав переосмислювати свою глобальну роль. У цьому контексті підтримка України стала інструментом реалізації оновленої доктрини «Global Britain», офіційно представленій у березні 2021 року [6]. Відносини з Україною дозволили Великій Британії зміцнити своє лідерство у сфері безпеки на європейському континенті та продемонструвати ефективність двосторонніх зв'язків, незалежно від структури ЄС. Тим самим, Україна стала для Британії не лише партнером у протидії агресії, а й важливою складовою її глобальної безпекової політики.

З цього приводу варто погодитися із думкою науковців НІСІ, що: «У зовнішній і безпековій політиці Великої Британії домінуватиме стратегічне та військове протистояння з росією. Важливим досягненням урядової програми стала тогорічна оцінка РФ як головної загрози безпеці Британії та Європи загалом. Саме тому Україна є однією з основних держав – не членів НАТО, на якій Велика Британія зосередила свої оборонні зусилля 2021 р. та на початку 2022 р. Підписання меморандуму про виконання Програми посилення Військово-морських сил України передбачало здійснення низки кроків, що мали сприяти розвитку військово-морських спроможностей нашої держави. Поряд із США Велика Британія стала ключовим «постачальником» розвідувальних даних щодо загрози та ймовірності повномасштабного вторгнення РФ. З часу нарощування російських військ і техніки на кордонах України та після початку відкритої агресії РФ Британія стала одним із небагатьох постачальників (крім США та країн Балтії) оборонного військового обладнання, включно із протитанковою зброєю» [4].

Після масштабного вторгнення РФ 24 лютого 2022 року Велика Британія увійшла до числа ключових «геополітичних модераторів»

(спільно із США) у межах міжнародної платформи підтримки України під брендом «Рамштайн». Цей формат став ефективним інструментом координації міжнародних дій та взаємодії у сфері безпеки за умов повномасштабної агресії проти України [1]. Отже, підтримка України з боку Британії – це не випадкова політична акція, а результат довготривалої стратегії Лондона адаптуватися до нової глобальної реальності, осмислити свою роль у світі після Brexit та реагувати на зміну геополітичного балансу в Європі й на глобальній арені.

У висновку можна стверджувати таке: від початку агресії РФ у 2014 році міжнародна система зазнала суттєвих змін; вихід Великої Британії зі складу ЄС у 2016 році змінив політичний контекст її зовнішньої позиції. Саме ці події вплинули на настрої британської еліти та спонукали до пошуку нової регіональної та геополітичної ідентичності. Одним із проявів цього стало формування у 2021 році доктрини «Global Britain», що нині слугує концептуальною основою британської зовнішньої політики.

Як ядерна держава і постійний член Ради Безпеки ООН, Велика Британія після 24 лютого 2022 року опинилася під тиском зовнішніх викликів і загроз власній безпеці. Це зумовило її активне залучення до української кризи та роль у створенні міжнародної коаліції для протидії агресії. Політичні риторики британських урядів різних періодів і їхня стратегічна поведінка на міжнародній арені дають підстави називати стратегічне партнерство з Україною одним із пріоритетів зовнішньої політики Сполученого Королівства.

У рамках цієї стратегії Великобританія застосовує низку конкретних інструментів: вона формує міжнародно-правову базу співпраці, розвиває військово-політичне партнерство, поглиблює економічні зв'язки, та підтримує інституційну комунікацію на багатьох міжнародних майданчиках. У співпраці зі США, Польщею, країнами Балтії та Скандинавією Британія виступила каталізатором нової геостратегічної парадигми, в рамках якої Україна інтегрувалася у євроатлантичну систему безпеки навіть без формального членства в НАТО.

### Література:

1. Бузаров, А. (2025). Стратегічна підтримка України Великою Британією в умовах протидії російській агресії. Медіафорум : аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент, 16, 94–107. <https://doi.org/10.31861/mediaforum.2025.16.94-107>
2. Верховна Рада України. (2020). Закон України № 1073-IX: Про ратифікацію Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1073-20#Text>

3. Верховна Рада України. (2025). Закон України № 4604-IX: Про ратифікацію Угоди про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4604-20#Text>

4. Національний інститут стратегічних досліджень. (2022). Глобальна Британія у “поділеному світі”: досягнення та виклики. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/hlobalna-brytaniya-u-rozdilenomu-sviti-dosyahnennya-ta>

5. Президент України. (2025). Угода про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-storichne-partnerstvo-mizh-ukrayinoyu-ta-spoluchen-95461>

6. GOV.UK. (2021, March). Global Britain in a competitive age: The Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy. <https://www.gov.uk/government/publications/global-britain-in-a-competitive-age-the-integrated-review-of-security-defence-development-and-foreign-policy>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-613-3-13>

## **THE EXPANSION OF EURASIAN AUTHORITARIANISM AS A CHALLENGE TO THE EURO-ATLANTIC COMMUNITY: FROM SYRIA TO UKRAINE**

### **ЕКСПАНСІЯ ЄВРАЗІЙСЬКОГО АВТОРИТАРИЗМУ ЯК ВИКЛИК ДЕМОКРАТИЧНИЙ ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ СПІЛЬНОТІ: ВІД СІРІЇ ДО УКРАЇНИ**

**Buzarov A. I.**

*Candidate of Philosophical Sciences,  
Doctoral Candidate  
Kuras Institute of Political and Ethnic  
Studies of the National Academy of  
Sciences of Ukraine  
Kyiv, Ukraine*

**Бузаров А. І.**

*кандидат філософських наук,  
докторант  
Інститут політичних і  
етнонаціональних досліджень імені  
І.Ф. Кураса Національної академії  
наук України  
м. Київ, Україна*

Війна РФ проти України, з огляду на її масштабність і довготривалість, трансформувалася у явище, що виходить за межі двостороннього конфлікту. Сьогодні це вже не лише війна між двома